

مرکز مطالعات استراتژیک و منطقی
د استراتژیکو او سیمه ییزو څېړنو مرکز

تحقیق هفته

شماره: 46 (از اول میزان الی هفتم میزان 1392 ه.ش)

این نشریه مجموعه تحلیل رویدادهای مهم سیاسی و اقتصادی هفته وار است که توسط مرکز مطالعات استراتژیک و منطقی تهیه و نشر می گردد تا نهادهای سیاست گذار از آن استفاده نمایند.

آنچه درین نشریه می خوانید:

1. دیوه جنایت کیسه، چی دپرش کاله وروسته راخرکنده شوه!
2. ملابرادر از زندان پاکستان رها شد
3. حکومت، ظرفیت استخراج معادن کشور را ندارد و از شرکتهای قراردادی نیز نظارت نمی کند
4. افغانها، قربانی بازیهای سیاسی خارجی ها
5. چرا عاملین جنایت در افغانستان محاکمه نمی شوند؟!
6. نشست تعدادی از علمای کشورهای اسلامی در کابل

د يوه جنايت كيسه، چې دېرش کاله وروسته را څرگنده شوه!

له کابل څخه پورې د تېرې اونۍ په وروستيو کې په افغانستان کې د کمونيستانو په لاس د يوې ډله ييزې وژنې لېست خپور کړ، چې بنکاروي، په ۱۳۵۷ او ۱۳۵۸ لمريزو کلونو کې د وخت د کمونيستي نظام د جاسوسي ادارې "اگسا" له لورې، چې وروسته د "خاد" په نامه بدله شوه، د پنځه زره تنو افغانانو، چې ډېری يې د پوهنتون استادان، محصلين، د بني عالمان، کارگر او بزگران وو پر وژني شاهدې ورکوي.

احمد ضياء رحيمزی

ژورناليست او شاعر

د ورځپاڼې د راپور په زړه پورې برخه دا ده، چې د هالنډ هېواد چارواکيو د خلقيانو د واکمنۍ په ترڅ کې د "امان الله"ع" په نامه د اگسا د بدنامې جاسوسۍ ادارې د يوه چارواکي د دوسيې د څېړلو پر وخت د پنځه زرو بې گناه افغانانو د بې رحمانه وژنې دغه اسنادو ته لاسرسی موندلی دی، چې په افغانستان کې د خلقيانو او پرچميانو د مزدورې واکمنۍ په موده کې، د دې بې حيثيته مزدورانو او د هغوی د سرو وحشي بادارانو د جنايت او وحشت د تاريخ يوه وره ځنډه په ډاگه کوي.

دا خبره اوس له چا پټه نه ده، چې د افغانستان په معاصر تاريخ کې د جنايتونو، قتل عامونو او وحشتونو د خونړۍ لړۍ بنسټ او تهډاب د ۱۳۵۷ کال د ثور په اوومه نېټه له کمونيستي کودتا څخه اېښودل شوی دی، چې د څه د پاسه دېرشو کلونو په تېرېدو بيا هم دغه خونړۍ لړۍ او د بې گناه افغانانو د وينې توييدنې بهير لا هماغسې روان دی او لا هم دغه مظلوم او ځورېدلي افغانان د جگړو، وژنو او ورانيو په سره اور کې په داسې حال کې ستي کېږي، چې د نړيوالې ټولنې په نامه د نړۍ د لس گونو هېوادو ملکي او پوځي حضور يې هم له تېرې څه باندې يوې لسيزې را پدېخوا، پر ضعيفو او خوارو اوږو بار دی.

دا به ومنو چې نن په افغانستان کې د ثور د کرغېړنې کمونيستي کودتا څخه د کم او زيات دريو لسيزو په تېرېدو حالات ډېر بدل شوي دي، نړيوال معيارونه، انډولونه او سياستونه له هغه وخت څخه ډېر توپير لري، په دې ترڅ کې د افغانستان کورنۍ وضعيت هم له يوه اړخه بل اړخ ته شوی دی؛ خو هغه څه چې نن هم د پرون په شان ثابت او پر خپل ځای پاتې دي، هغه د بې گناه او مظلومو افغانانو قتل عام دی، چې پرون د خاد او اگسا په نامه د بدنامو استخباراتي ادارو په زندانونو کې د مزدورو خلقيانو او پرچميانو له اړخه يا د يرغلگر سره پوځ له خوا ترسره کېدل، خو نن د بشري حقونو، ډېموکراسۍ او ولسواکۍ د نړيوالو علمبردارانو له خوا د ړندو بمباريو، د هغوی د نيمه ليونيو پوځيانو د توپکو له شپېليو څخه د وتليو گوليو او وسله والو بريدونو او جگړو کې ترسره کېږي.

د ورځپاڼې په دې راپور کې په دې اړه بله په زړه پورې خبره دا ده چې د "امان الله"ع" په نامه دغه خلقي جنايتکار په همدې اعتراف سره چې د اگسا په بدنامه اداره کې يې کار کړی دی او هلته د ده په خبره يوازې د خلکو د وژنې له لارې پرمختگ شونی و، غوښتل د هالينډ په

هېواد کې سياسي پناه واخلي، چې که څه هم د رسمي پناه تر حده د ده غوښتنه نه ده منل شوې؛ خو هالینډ هېواد هم د نورو لوېدېزو هېوادو په شان، هغه له خپل ملک او خاورې څخه هم نه دی اېستلی.

اوس چې د لوېدېزې نړۍ دوه مخې ډېموکراسي، د بشري حقونو څخه ددفاع، د ښځو له حقونو څخه د دفاع او د بیان آزادی په څېر د نورو غولونکو شعارونو په پورته کولو سره غواړي په یو قطبي نړۍ کې پر مظلومو او بې وسه هېوادونو او ولسونو د خپل استعماري ځواک سلطه ټینګه کړي، نو بیا په دې لار کې د هغو پخوانیو کمونیستانو جنایات هم ورته کوم ارزښت نه لري، چې په خپله د دوی په اعتراف په بشري ضد جرمونو کې یې ونډه درلوده او د خپلو خلکو او خپل ولس څرګند قاتلین دي، خو افغان ولس دا چېرې هېرولای شي چې د دوی پر دې خوار هیواد او غریب ولس دا ټول مرکونه، جنایتونه او وحشتونه چا وټپل او د څه لپاره؟

سمه ده چې نن به د نړیوال نظام د بڼې او د وضعیت او شرایطو د نامناسب والي له امله، دا کار شونی نه وي؛ خو هغه ورځ هم لیری نه ده چې هېوادونه به د خپلو خلکو او ولسونو د غه په غم لړلې کېسه غوړ کړولو ته اړ شي او بیا به دا او ټول هغه جنایت کاران چې د خپل ولس او خپلو خلکو قاتلین شمېرل کېږي، د خپلو کړو په سزا رسېږي.

چرا عاملین جنایت در افغانستان محاکمه نمی شوند؟!

در این لیست نام تقریباً ۵ هزار نفر که توسط رژیم کمونیستی وقت افغانستان کشته شده اند و از طرف مقامات رسمی منظمًا ثبت گردیده است، درج می باشد. شماری از آگاهان مسایل سیاسی تاکید می کنند که باید مهره های اصلی رژیم

کمونیستی که در جنایات جنگی، شکنجه ها و اعدام ها در افغانستان دست داشته اند محاکمه شوند.

محمد اکبری از چهره های برجسته جهادی و نماینده مردم در مجلس نمایندگان در این باره می گوید که به دست آوردن و پیدا شدن این گونه لیست ها، نشانه دهنده مصیبت و سختی های سنگینی است که مردم افغانستان در این دوره متقبل شده اند. آقای اکبری اظهار می دارد که عاملین اصلی این جنایات و چهره های برجسته ای که در جنایات این دوره دست داشته اند باید محاکمه شوند.

وی تصریح می کند: "ما نمی گوئیم که تمام خلق و پرچی ها محاکمه شوند؛ اما حداقل کسانی که حکم قتل این شهدا را امضا کرده اند؛ باید به پای میز محاکمه کشانیده شوند و حکومت افغانستان مسوولیت دارد که زمینه دادخواهی ورثه شهدا را برای بازخواهی از عاملین جنایت مساعد سازد."

گفتنی ست؛ بسیاری از چهره هایی که قبلاً در خدمت رژیم کمونیستی بوده اند و مسوولیت های بزرگ دولتی را به عهده داشته اند هم اکنون نیز آزادانه در داخل کشور فعالیت داشته و حتا در پست های مهم دولتی تکیه زده اند.

در همین حال؛ ویدا احمد عضو گروه عدالت انتقالی؛ علت اساسی عدم محاکمه کسانی که در جنایات جنگی در افغانستان دست داشته اند را نفوذ و قدرت آنان در بدنه حکومت می‌داند.

خانم احمد تصریح می‌کند: "متأسفانه کسانی که از عاملین اصلی جنایات جنگی در افغانستان هستند؛ در نظام فعلی قدرت را به دست گرفته اند به همین دلیل، صدای بر حق ورثه شهدا خاموش نگه داشته شده است."

به گفته وی؛ یکی از مسوولیت‌های اساسی دولت افغانستان این است که خواست قربانیان جنگ را در نظر گرفته و بر اساس خواست های آنان عاملین جنایات جنگی محاکمه شوند.

گفتنی است که همواره بسیاری از نهادهای مدافع حقوق بشر، صدای خود را برای محاکمه کسانی که در جنایات جنگی در افغانستان دست داشته اند بلند نموده اند و بسیاری از مقامات دولتی را متهم به دست داشتن در این جنایات کرده اند. اما تا هنوز هیچ دادگاه باصلاحیتی در کشور در این باره تحقیقی را برای روشن شدن حقایق، به فعالیت آغاز نکرده است.

ملا برادر از زندان پاکستان رها شد

به گزارش خبرگزاری جمهور به نقل از داوون نیوز؛ عمر حمید، سخنگوی وزارت داخله پاکستان در گفتگو با خبرگزاری فرانسه گفته است که ملا عبدالغنی برادر فرد شماره دو گروه طالبان افغانستان صبح روز شنبه-30 سنبله 1392- آزاد شد.

پس از آنکه اصرار پیم افغانستان و انکار پاکستان در قبال رهایی ملا عبدالغنی برادر، یکی از رهبران پیشین طالبان به حد خسته کننده خود رسید، بالاخره در هفته گذشته از زندان رها شد. اما با آنهم شرط گذاشته که ملا برادر به جانب افغانستان تحویل داده نخواهد شد و در پاکستان یا محل دیگری برای رهبری و پیشبرد مذاکرات با طالبان مسلح از وی کار گرفته خواهد شد.

ملا عبدالغنی برادر که هنگام سقوط گروه طالبان، معاون وزارت دفاع این گروه بود؛ از سال ۲۰۱۰ میلادی به این سو در زندان پاکستان به سر می برد. او یکی از بنیانگذاران جنبش طالبان در سال ۱۹۹۴ میلادی بوده و یکی از فرماندهان با اعتماد ملامحمد عمر رهبر طالبان می باشد. شاهزاده شاهد؛ سخنگوی شورای عالی صلح می گوید: خواست اول افغانستان، انتقال ملا برادر به کشور است.

این در حالی است که اسلام آباد گفته، ملا برادر پس از رهایی به افغانستان سپرده نخواهد شد.

وحید مژده، نویسنده و تحلیلگر مسایل سیاسی با توجه به رهایی ملا برادر و نقش وی در مذاکرات صلح، به این باور است که پس از سفر کرزی به پاکستان و مذاکرات وی با مقامات آن کشور، به نظر می رسد که برخی تصامیم مخفی در این راستا بین هر دو جانب صورت گرفته شده تا به عوض رهایی سران طالبان در پاکستان یا تحویل دهی آن به افغانستان، در یک کشور سومی برای آنها دفتری تهیه شود و در آنجا مذاکرات صلح به پیش برده شود.

آقای مژده به این باور است که یک سلسله بازی های منطقه بی فراتر از پاکستان نیز در این رابطه در جریان است که به قول وی، در این اواخر دولتمردان افغانستان، پاکستان و عربستان سعودی روی برخی مسایل با هم توافق نموده اند تا یک دفتر دیگر در یک محل دیگری برای طالبان ایجاد گردیده و ملا برادر به آنجا فرستاده شود.

وحید مژده به اساس معلومات دست داشته خود همچنان اظهار می دارد که کشورهای توافق کننده روی دفتر جدید برای طالبان ملا آغا جان معتصم، یکی از رهبران طالبان را که از مدتی در ترکیه بسر می برد، به حیث مسؤول این دفتر برگزیده اند و قصد دارند ملا برادر را نیز به آنجا بفرستند. موصوف همچنان می افزاید که هر چند مذاکره کننده گان طالبان در دویی ادعا دارند که ملا آغا جان معتصم به امر ملا محمد عمر به این مذاکرات می پردازد ولی به قول وحید مژده، طالبانی که در قطر مستقر اند و همچنان رهبری طالبان در افغانستان و پاکستان، هر گونه رابطه ملا آغا جان معتصم با ملامحمد عمر را رد می کنند و ادعا دارند که موصوف به شکل خود سرانه این پروسه را آغاز کرده است. مژده به این نظر است که چون حکومت افغانستان خود هیچ گاهی ابتکاری در زمینه مذاکرات صلح در دست نداشته است، هر کس دیگری و هر کشوری در این پروسه مذاکرات مداخله می کند و سعی می کند تا مسیر این مذاکرات را به نفع کشور مربوطه خود بچرخاند.

افغانها قربانی بازی‌های سیاسی خارجی‌ها

احمد جاوید صالحی

امروزه سیاست و کارهای سیاسی، در تغییر جوامع چه از لحاظ تخریب و چه از لحاظ آبادانی، نقش مهمی را ایفا می‌کند. گوشه‌ای از کارهای سیاسی که توجه همه را به خود معطوف کرده، عنوانی است بنام "جنگ برضد تروریسم". فرمانده عمومی نیروهای خارجی در افغانستان می‌گوید که افغانستان بار دیگر به مکانی امن برای تروریست‌ها تبدیل نخواهد شد.

جنرال جوزف دنفورد در مراسم یادبود از کشته شدن سربازان ناتو در ۱۲ سال گذشته در عملیات ضد مخالفین مسلح در افغانستان تأکید کرد که آنان با اراده‌ی جدی در مبارزه با تروریست‌ها با نیروهای افغان همکاری خواهند کرد. و درین حال بسم الله محمدی؛ وزیر دفاع کشور نیز می‌گوید که دستاوردهای دهه اخیر، مدیون قربانی و فداکاری نیروهای امنیتی افغان و خارجی‌ها می‌باشد. حالا پرسش این است که چرا فرمانده کل نیروهای خارجی پس از ۱۲ سال، هنوز سعی می‌کند اطمینان دهد که افغانستان بار دیگر به لانه‌ی تروریست‌ها تبدیل نخواهد شد؟ آیا این به معنای شکست جنگ غرب با تروریسم (به قول آنها) در افغانستان نیست؟ درحالی‌که توقع این بود که با حضور همه جانبه‌ی نظامی، اطلاعاتی و سیاسی غرب در افغانستان، پس از ۱۲ سال، دیگر سخن گفتن از تروریسم و بازگشت مجدد آن موضوعیتی نداشته باشد؛ اما امروزه بیشترین حجم اظهارات و موضع‌گیری‌های فرماندهان نظامی و دولتمردان غربی، صرف توجیه این نگرانی می‌شود. واقعیت این است که اکنون بخش‌های وسیعی از افغانستان، میزبان مخالفین حکومت است و آنها بیشتر از هر زمان دیگری، قوی‌تر عمل می‌کنند.

کشتار ده‌ها نفری نیروهای پولیس در بادغیس، فراه، بدخشان و... نشان می‌دهد که مخالفین مسلح عملاً در افغانستان پایگاه دارد و جنگ با آنها وارد یک دور باطل و بی‌نتیجه‌ی حفاظت از جان سربازان خارجی و پایگاه‌های محل استقرار آنها شده است. این در حالی‌ست که مردم افغانستان همه روزه قربانی این بازی‌ها می‌شوند؛ بنابراین، چگونه می‌توان به ابراز اطمینان‌های مکرر فرماندهان نظامی نیروهای خارجی در افغانستان اعتماد کرد و مطمئن بود؟

آنها اگر واقعا در پی خاتمه بخشیدن به جنگ هستند و افغانستان با ثبات می‌خواهند - که هرگز نمی‌خواهند - ابتدا باید به مردم افغانستان اطمینان دهند که افغانستان را میدان جنگ نمی‌سازند؛ زیرا تروریسم و ضد تروریسم، محصول دور باطل بازی‌هایی است که غرب برای رسیدن به مطامع و منافع بلندمدت خود در افغانستان و منطقه به راه انداخته و در این میان، قربانی اصلی این سیکل خونین، مردم بی‌دفاع افغانستان هستند.

و به نظر من، سخن گفتن از مبارزه با تروریسم، مضحکه‌ای است که تنها مصرف سیاسی و تبلیغاتی دارد و بس.

مسئولیت حادثه معدن ذغال سنگ، به دوش دولت است

نهادهای جامعه مدنی افغانستان با برگزاری مراسم یادبود از قربانیان انفجار در معدن ذغال سنگ ولایت سمنگان، دولت و شرکت قراردادی را به کم توجهی در مراقبت و نظارت از جریان کار در این معدن متهم کردند.

هفته گذشته، انفجار مهیبی در معدن ذغال سنگ آبخورک ولایت سمنگان به وقوع پیوست. در این انفجار ۲۷ کارگر این معدن کشته و ۲۰ تن دیگر زخمی شدند.

جلیل بینیش، رییس دیدبان شفافیت افغانستان می گوید: "حکومت ظرفیت استخراج معادن کشور را ندارد و از روند استخراج شرکت های قراردادی نیز نظارت نمی کند."

بر اساس اصول تشکیل نهادهای جامعه مدنی، این نهادها برای اجراات درست، حق دارند که از کارکردهای نهادهای دولتی نظارت کنند. اما آقای بینیش می گوید: اکثر نهادهای دولتی به ویژه وزارت معادن به خاطر مشکلاتی که در قراردادهای معادن کشور وجود دارد؛ به جامعه مدنی اجازه نظارت از قراردادهای و کارکردهای شان را نمی دهند.

اکرم مهربان کارشناس امور معادن می گوید: "کار درست و تکنیکی در معادن افغانستان صورت نمی گیرد. معادن به طور طبیعی گاز میتان تولید می کنند در صورتی که سیستم تهویه مناسب وجود نداشته باشد؛ اکثراً انفجار صورت می گیرد؛ طوری که اشیا و انسان را تا ۲۰۰ متر از داخل معدن بدور پرتاب می کند." آقای مهربان تصریح کرد: "مراقبت از هوای داخل معدن ضروری است و آلات دماسنج مخصوص وجود دارد اما در معادن افغانستان به این امر مهم توجه لازم صورت نمی گیرد؛ بنأ شرکت های استخراج کننده و وزارت معادن در این زمینه مسوول اند."

عبدالسلام کوهی مسوول روابط دولت در امور معادن می گوید: شرکت های قراردادی مکلف اند که وسایل و امکانات استاندارد را در معادن برای حفظ جان کارگران، تهیه کنند؛ اما به دلیل عدم سیستم نظارتی خوب، آنان از این کار، جان کارگران را به خطر می اندازند. معروف قادری رییس اتحادیه ملی کارگران افغانستان نیز تصریح نمود که نظارت از تنظیم قرارداد کار، مکلفیت دولت و کارفرما است که در بسیاری موارد با کارگران هیچ قراردادی صورت نمی گیرد.

آقای قادری گفت: "متأسفانه در افغانستان برای کارگران مصونیت کاری و جسی وجود ندارد و کارفرماها از این مساله سوءاستفاده می کنند."

او خواستار پرداخت غرامت برای قربانیان انفجار در معدن ذغال سنگ آبخورک سمنگان شد.

عدم تطبیق قانون کار در افغانستان از مشکلاتی است که کارگران را به مشکل مواجه ساخته و زمینه سوءاستفاده از آنان را مهیا ساخته است.

تلاش‌های حکومت برای تأمین صلح ، کاملاً نافرجام و بی نتیجه است

شماری از علمای دینی از کشورهای پاکستان، ایران، هند، اندونزی، مالیزیا، مصر، ترکیه و عربستان سعودی طی کنفرانسی که از سوی

شورای عالی صلح در کابل برگزار شده بود، از مخالفان مسلح دولت خواستند تا دست به روند صلح بپیوندند.

باور کارشناسان بر این است که روند صلح در افغانستان شفاف نیست و برای مردم ابهام آمیز بوده است. به نظر می‌رسد که علت اصلی نافرجام بودن تلاش‌های صلح در افغانستان توجه نداشتن به

مقوله عدالت، فراگیر نبودن و تک بعدی نگرستن به صلح و توجه عمیق به آوردن یک صلح سیاسی در کشور می‌باشد.

تردید نیست که صلح، پدیده‌ای چند بعدی و فراگیر بوده که داری ابعاد سیاسی، اجتماعی و اقتصادی می‌باشد و نگرستن به روند صلح، از دریچه صرفاً سیاسی دیدگاه ناقصی است.

به اعتقاد عزیز رفیعی، رییس مجتمع جامعه مدنی افغانستان تا زمانی که سرنوشت مردم افغانستان به دست خودشان رقم نخورد، کشور شاهد صلح و ثبات پایدار نخواهد بود و سیاست‌های چند پهلو در تقسیم منابع و بحران بی اعتمادی از مشکلات عمده فرا راه تأمین صلح در کشور می‌باشد.

به باور وی برنامه و سیاست‌های چند پهلو قدرت‌های بزرگ در افغانستان، عدم درایت و کفایت سیاست‌مداران کشور و همچنین بی‌اعتمادی مردم نسبت به حکومت، از مشکلات عمده پروسه صلح در کشور به شمار می‌رود.

وی همچنین با انتقاد از سیاست‌های جهانی می‌گوید: هزینه جنگ در افغانستان، به مراتب بیشتر از هزینه‌ای است که برای صلح اختصاص یافته است.

حوا نورستانی عضو شورای عالی صلح نیز اعتقاد دارد که صلح یک فرآیند ملی است، باید همه نهادهای جامعه مدنی و جامعه جهانی برای تأمین صلح دایمی در کشور، این روند را یاری رسانند.

جمیله عمر، رییس گروه تحقیق حقوق بشر معتقد است که صلح به عنوان یک قرارداد اجتماعی، تنها نداشتن تضاد نبوده، بلکه توافقات میان همه افراد، گروه‌ها و دولت‌ها می‌باشد که بتواند منافع تمامی گروه‌های اجتماعی را بازتاب دهد، در غیر این صورت شاهد صلح پایداری در کشور نخواهیم بود. وی عنوان می‌دارد: تجربه کشورهای دیگر نشان می‌دهد که برای ایجاد یک صلح پایدار در کشورهای جنگ زده، عاملان جنایات علیه بشریت، ابتدا باید شناسایی شوند و مطابق قانون با آن‌ها رفتار گردد و بدین صورت زمینه برای صلحی پایدار فراهم شود.

به گفته وی تأکید دولت تنها به صلح سیاسی بسیار شکننده بوده و دولت باید برای تأمین صلح پایدار به دنبال توافقات اجتماعی باشد و منافع همه گروه‌ها را در گفت‌وگوهای صلح در نظر بگیرد.

د علماوو کانفرانس پر روان وضعیت پامور اغېز نشي لرلای

ذاکر جلالي

د تېرې اونۍ د سې شنبې پر ورځ، په کابل کې د سولې عالي شورا په نوبت د اسلامي نړۍ له شلو هېوادونو یو شمېر ديني علما د «اسلام او سولې» تر سرليک لاندې کانفرانس کې سره راغونډ شوي وو.

په اسلامي نړۍ کې، پامور علما په افغانستان کې روان مقاومت مشروع گڼي. دلته د ناتو ځواکونو شتون دا علما اړيستلي، چې د حکومت او بهرنيو ځواکونو مخالف لوري

ته د مشروع مبارزې يا د ازادۍ جگړې نوم ورکړي. يوه تېروتنه چې د کانفرانس کېونوالو کوله، دا وه، چې دوی د روانې جگړې دوه لوري افغان حکومت او طالبان گڼل. حال دا چې د جگړې اصلي لوري د متحده ايالاتو په مشرۍ د ناتو ځواکونه او طالبان دي. د ولسي جرگې غړي، عبدالرب رسول سياف ځکه وويل چې «د علماوو مسئوليت خدای او رسول بيان کړی دی او فرمايلي يې دي، چې که د مسلمانانو دوو ډلو په خپلو منځونو کې شخړه کوله، ترمنځ يې سوله وکړئ او که يې کومې ډلې سرغړونه کوله، د هغې پر ضد وجنگېږئ، تر هغې چې د خدای دستور پلي شي». دلته سياف همدا تکرار تېروتنه کوي. دلته د جگړې يو لوری بهرني ځواکونه دي، چې له ترکيې پرته پاتې مسلمانان نه دي. د کانفرانس اغېز ځکه پامور نشي ارزول کېدای، چې سياف د تېر په څېر پر مقابل لوري نيوکې کولې. سياف وويل: په داسې حال کې چې د افغانستان حکومت او ولس له طالبانو سره سوله غواړي؛ مگر هغوی تل سرغړونه کوي او سولې ته غاړه نه ږدي.

د دې پر ځای چې د کانفرانس ويناوال د سولې لپاره وغږېږي، دی هڅه کوي، چې د افغانستان ولس، چې طرف نه دی، د طالبانو طرف وېشي. سياف وويل: «هغوی چې په افغانستان کې جنگېږي، په حقيقت کې د قضيې اصلي لوری نه دي». اصلا طالبان تل له حکومت سره خبرې اترې ځکه ردوي، چې خپل اصلي طرف امريکا گڼي؛ ځکه يې قطر ته خپل استازي له امريکا سره د مذاکراتو لپاره واستول. د حکمتيار په مشرۍ د حزب استازي په لسگونو ځله کابل ته د خبرو اترو لپاره له نسبتاً متواضع دريځ سره راغلل؛ خو د حکومت د ناتوانۍ له امله خبرو اترو کومه پایله ونه لرله. طالبان چې شرايط يې هم سخت دي، څنگه به حکومت وکولای شي، له دوی سره کامياب مذاکرات ولري. دا کانفرانس له داسې گواښونکو ويناوو سره په هېڅ ډول نشي کولای، چې پر طالبانو اغېز ولري.